

ת"ד 6113/09/14 - מדינת ישראל נגד מתן זנזורי, דונש נורפשאן, מיכאילו טאושר

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים
ת"ד 6113-09-14 מדינת ישראל נ' זנזורי ואח'
29 נובמבר 2017

פרק פמי 1490/13

לפני כבוד השופט נאיל מהנא
המאשימה
מדינת ישראל

נגד
הנאשמים
1. מתן זנזורי
2. דונש נורפשאן
3. מיכאילו טאושר

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד מוריה הירש

ב"כ הנאשם 1: עו"ד ארי שמאי

הנאשם 1

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

מבוא

הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר בעבירות הבאות:

הפקרה אחרי פגיעה - עבירה לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת

עמוד 1

התעבורה";

מעשה פזיזות ורשלנות - עבירה לפי סעיף 338(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977;

נהיגה ברשלנות וגרימת תאונת דרכים עם חבלה של ממש - עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה בצירוף סעיף 38(3) לפקודת התעבורה;

אי ציות לתמרורים - עבירה לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה.

האשמה ומהלך הדיון

על פי המתואר בכתב האישום ביום 06.12.12 סמוך לשעה 18:00, נהג הנאשם ברכב כאשר נאשמים 2 ו-3 נמצאים עמו ברכב.

הנאשם יצא מתחנת הדלק "פז" שבגבעת החרסינה בקרית ארבע לדרך נופי ממרא בכיוון כביש מס' 60, התפרץ לכיכר המצויה במקום בנסיעה מהירה בנתיב המיועד ליציאה מהכיכר, פנה שמאלה נגד כיוון התנועה כאשר הוא עוקף כלי רכב שנסע בכיכר.

באותה עת, עמד ניצן לוי (להלן: "הולך הרגל") במפרץ תחנת אוטובוס שנמצא במקום יחד עם חברו ואנשים נוספים שזהותם אינה ידועה למאשימה.

הנאשם יצא מהכיכר ביציאה לכיוון כביש 60 כשהוא סוטה לעבר המפרץ. האנשים שעמדו במפרץ ברחו לכיוון תחנת האוטובוס והולך הרגל ברח לכיוון הכביש כדי להימנע מפגיעת הרכב. הנאשם סטה חזרה לכיוון הכביש והתנגס בעוצמה עם חזית ימנית של הרכב בהולך הרגל.

מעוצמת הפגיעה הוטח הולך הרגל בצדו הימני של מכסה המנוע ומשם במראה הימנית ובשמשה הקדמית של הרכב, הועף באויר מספר מטרים לכיוון מרכז הכביש ונחת על גבו.

הנאשם האיץ את נסיעתו וברח מהמקום מבלי שעצר את רכבו, מבלי להושיט ולהציע להולך הרגל כל עזרה רפואית ולהזעיק אמבולנס, מבלי לוודא ולהמתין להגעתו ומבלי להשאיר את פרטיו.

הנאשם המשיך בנסיעה בכביש 60 לכיוון באר שבע עד צומת "בני נעים" שם עצר את רכבו ויצא לבדוק אילו נזקים נגרמו לו. לאחר מכן חזר למקום יחד עם שני הנאשמים האחרים שהיו עמו ברכב, ומשראו את כוחות ההצלה וניידות משטרה במקום, המשיכו בנסיעה בכביש 60 לכיוון ירושלים עד שנעצרו בצומת ה"עוקפים" על ידי השוטר ליאור דהן.

כתוצאה מהתאונה נגרמו להולך הרגל שפשופים וכאבים בראש, בברכיים וביד ימין והוא פונה לבית החולים.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון, בגדרו הוגש כתב אישום מתוקן, אשר בעובדותיו הודה הנאשם והוסכם בין הצדדים כדלקמן כי המאשימה תטען כי העונש הראוי הוא 6 חודשים מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט וכן פסילה בפועל ופסילה על תנאי לשיקול דעת בית המשפט. מנגד, ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה.

התסקיר

שירות המבחן הגיש שני תסקירים בעניינו של הנאשם.

בהתאם לתסקיר הראשון מיום 14.05.17 עולה כי המדובר בנאשם בן 25, רווק, כיום עובד בחברה לפינוי פסולת ומתגורר עם הוריו בבני ברק.

שירות המבחן ציין כי לנאשם עבר פלילי קודם הכולל הרשעה משנת 2017 בגין ביצוע עבירה של העלבת עובד ציבור והפרעת שוטר במילוי תפקידו, ועברו התעבורתי כולל 18 הרשעות קודמות בעבירות שעניינן, אי ציות לרמזור, שימוש בטלפון, סטיה מנתיב הנסיעה, מהירות מעל המותר ועוד'. הרשעתו האחרונה מאפריל 2017, בגין נהיגה במהירות עד 25 קמ"ש מעל המותר, בדרך שאינה עירונית. עבירה שבוצעה תוך כדי ההליך המשפטי ואבחון שירות המבחן.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לשמור על חוקי התנועה ולעיתים נוהג באופן שאינו זהיר. לצד זאת, צמצם מחומרת העבירות ומההשלכות האפשריות על התנהגותו, כאשר, לתפיסתו, אינו מסכן את משתמשי הדרך.

שירות המבחן התרשם כי ביחס לעבירה מושא כתב האישום, הנאשם מתקשה לקבל אחריות לגרימת התאונה ולנהיגה לא בטוחה שהובילה לפגיעה בהולך הרגל. אולם, לצד זאת, שיתף בבהלה שחש עם פגיעתו בהולך הרגל ובהתרחקותו מהמקום בשל כך. לתפסיתו, לאחר דקות ספורות חזר למקום האירוע ולאחר שהבחין כי הפצוע מטופל, המשיך לנסוע. בדבריו הביע הנאשם חרטה על בריחתו ממקום התאונה, לצד צמצום אחריותו, הפגיעה והנזק שנגרם להולך הרגל, והדגשת מצבו הנפשי והלחץ שחש בעקבות התאונה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקבל עליו אחריות מלאה ולהבין לעומק את חומרת מעשיו. שירות המבחן ציין כי שיקף לנאשם את ההתרשמות כי הוא מאופיין כבעל משיכה עבריינית, והיותו בצומת דרכים בבחירה כיצד לנהל את חייו באופן נורמטיבי. שירות המבחן התרשם כי לנאשם קושי בקבלת סמכות וחוק, מיקוד שליטה חיצוני, קושי בהתבוננות פנימית וחבירה לאוכלוסיה שולית שבאים לידי ביטוי בעיקר בהתנהלותו במישור התעבורתי.

שירות המבחן המליץ על השתתפותו של הנאשם בסדנה פסיכו-חינוכית, בת 16 מפגשים שבועיים, שמטרתה מניעת רצידיביזם בעבירות תעבורה והפחתת הסיכון לנהיגה לא זהירה. לפיכך המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון בעניינו בארבעה חודשים.

בתסקיר השני שהוגש ביום 24.10.17 ציין שירות המבחן כי הנאשם סיים את הסדנה כנדרש וכי ניכר שנאשם הפנים באופן ראשוני את התכנים שהועברו ואת הסיכון שבהתנהלותו, והסיכון פחת באופן מסוים, אך יש צורך להמשיך ולהעמיק את השינוי בדפוסי התנהלותו.

שירות המבחן ציין כי הנאשם מסר כי משתדל לציית לחוקי התעבורה, אך לא מצליח לעמוד בכך באופן מלא, ויש צורך, להערכתו, בהמשך טיפול בנושא. עוד מסר הנאשם כי הוא עורך מאמצים להתרחק מאוכלוסייה שולית.

שירות המבחן ציין כי בדיקות השתן שמסר הנאשם נמצאה נקייה משרידי סם.

לבסוף, שירות המבחן ציין כי התרשם מהפנמה ראשונית של התכנים שהועברו בסדנה וכי קיים צורך טיפולי ולאור נכונותו של הנאשם להשתלב בטיפול פרטני. על כן, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה, במהלכה

יפעל לשלב את הנאשם בטיפול פרטני עם מתמחה בעבודה סוציאלית ובפרוייקט אוניברסיטה בעם.

שירות המבחן ציין כי עונש של מאסר בעבודות שירות עשוי לפגוע ביציבותו התעסוקתית של הנאשם ובמאמצים שמשקיע בשמירה על אורח חיים שומר חוק והתרחקותו מאוכלוסייה שולית. ולפיכך על מנת לאפשר לנאשם פניות להליך טיפולי ושיקומי משמעותי, שירות המבחן המליץ להימנע מהטלת מאסר בעבודות שירות, והמליץ על הטלת צו של"צ בהיקף של 160 שעות וכן פיצוי כספי לנפגע.

טיעוני המאשימה לעונש

ב"כ המאשימה ביקשה לכבד את ההסדר ולהטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

ב"כ המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם. לטענתה, התנהגות הנאשם בכביש והעבירות התעבורתיות שביצע לפני מעשה ההפקרה יש בהם כדי לפגוע בשלמות הגוף ותחושת הבטחון של המשתמשים בדרך. על כך מתווסף מעשה הבריחה מהמקום שיש לגנותו.

ב"כ המאשימה ציינה כי מתחם העונש הראוי נע בין 6 חודשים לבין 24 חודשי מאסר. לטענתה, במקרה דנן יש להשית 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וזאת בהתחשב בכך שמדובר באירוע משנת 2012, וכן כי מדובר בנזק שנגרם שאינו גבוה, ומנגד, יש לקחת בחשבון כי שירות המבחן התייחס לאופיו העברייני של הנאשם וכי העובדה שמאז הגשת כתב האישום הנאשם המשיך להיות מעורב בעבירות תעבורתיות ביניהם עבירת מהירות.

טיעוני הנאשם לעונש

ב"כ הנאשם הדגיש את הנסיבות המיוחדות של המקרה וביקש להסתפק ברף הנמוך של המתחם.

ב"כ הנאשם ביקש לקבל את המלצת שירות המבחן שכן לטענתו מדובר בעבירה שבוצעה לפני כ- 5 שנים כתב האישום הוגש בשיהוי וכי סעיף עבירת ההפקרה המיוחסת לנאשם הינה ברף הנמוך מבין סעיפי עבירת ההפקרה.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בעובדה כי הנאשם עשה תהליך חשוב בשירות המבחן וכי לטענתו האירוע מושא כתב האישום אינו מאפיין התנהגותו. לטענתו, המרכיב החשוב הוא שהנאשם חזר בסופו של דבר למקום האירוע זמן קצר לאחר הפגיעה והבחין כי הנפגע מטופל. עוד טוען ב"כ הנאשם כי יש להתחשב בכך שמדובר בפגיעות קלות שארעו להולך הרגל.

ב"כ הנאשם מבקש לקבל המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם צו של"צ. ב"כ הנאשם ציין כי שירות המבחן מבקש גם לשלב את הנאשם בקבוצה מיוחדת שתפחית סיכון אולם כבר סיכון לא קיים כי חלפו 5 שנים ומאז האירוע הוא לא עבר עבירות ומדובר באדם אחר שעבר שינוי.

עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי אביו של הנאשם נכה 100% ומתפרנס מקצבה של המל"ל וכי הנאשם מסייע לו.

דין והכרעה

מהו מתחם הענישה-

השאלה שלפנינו היא מהו מתחם העונש ההולם בעבירת ההפקרה בה הורשע הנאשם. לשם כך יש לילך במתווה

אשר נקבע על ידי המחוקק ואשר הורה עליו בית המשפט העליון.

בטרם קביעת העונש ההולם, יש לבחון מהו הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומה תכליתה של הנורמה הקבועה בעבירת ההפקרה.

הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה הינו שלומו וחיייו של הנפגע. ערך חיי האדם וקדושת הגוף והחיים הם מן הערכים העליונים שעל הענישה לקחת בחשבון. מעשה הפקרה פוגע בגרעין הסולידריות החברתי והאישי המקיים חיי חברה תקינים (רע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 230, 187 (להלן: "**עניין ויצמן**")). בנוסף, מעשה ההפקרה אף מעיד על זלזול בערך של חיי אדם ועל דופי מוסרי של ממש (ע"פ 6396/11 **עדקידק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.02.12)).

תכליתה של הנורמה הפלילית בעבירת ההפקרה היא להילחם בתופעה הקשה המתרחשת בכבישי הארץ של נהגים הפוגעים באדם במהלך תאונת דרכים, ומפקירים את הנפגע לנפשו ללא הושטת עזרה. מטרתה המרכזית של נורמה פלילית זו, היא להבטיח מתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה על ידי נהג שהיה מעורב בתאונה ונמצא במקום, ולהגן בכך על חיייו ועל שלומו הגופני של הנפגע. לאמור, מטרתה למנוע מצב בו יקופחו חיי אדם אך ורק בשל הפקרתו בשטח. בד בבד, היא נועדה גם למנוע מנהג מלחמוק מאחריות לתאונה, ולהקל על רשויות החוק לברר כיצד נגרמה התאונה ומי אחראי לה (ראה: ע"פ 5000/08 **סומך נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.03.09)).

בעבירת ההפקרה **פגיעה מוסרית חמורה** בעקרון יסוד של עזרה לזולת המחויב מכוח החוק ומכוח כללי אתיקה בסיסיים. "**מעשהו זה של הנוהג הבורח פוגע בשורשי הסולידריות החברתית והאישית המינימלית לקיומה של חברה תקינה. בריחה של נהג מן המקום היא מעשה אנטי- חברתי ואנטי- מוסרי מובהק, וראוי הוא כי ייענש בכל חומר הדין**" (ראה עניין ויצן הנ"ל עמ' 219)

"**עבירת ההפקרה היא מן העבירות הקשות עלי ספר החוקים בפן המוסרי המאפיין אותה. מקורה בערך המוגן המעגן בתחומי המשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב בארוע פוגעני לסייע לנפגע, לדאוג לשלומו, ולהציל את חייו. חובה מוסרית זו קבלה לבוש משפטי הנשען על יסודות של אתיקה וערכים אנושיים. היא משקפת תפיסה המחייבת אדם להושיט עזרה לזולתו המצוי בסכנה, ולהצילו ככל שידו מגעת**" (ראה: ע"פ 5867/09 **קרביאשוילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.06.10)).

יש להדגיש כי העבירה חלה ללא קשר לשאלת האחריות לתאונה (ראה: ע"פ 12039/04 **אורן אשר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.06.05)).

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת ההפקרה הינה מחמירה. בתי משפט חזרו ועמדו על חומרתה של עבירת ההפקרה ועל הצורך להשית עונשים משמעותיים, שיהא בהם כדי להרתיע ולהוקיע ברבים את התופעה של הפקרת נפגעי תאונות דרכים ללא הושטת עזרה.

בתיקון פקודת התעבורה (מס' 101), התשע"ב-2011, ביקש המחוקק כאמור להחמיר בעונש הקבוע בצידה של עבירת ההפקרה.

בקביעת מתחם העונש ההולם, יש לשקול בנוסף את **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, בהתאם לסעיף 40ט לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בתוך כך יש לבחון את הנזק שנגרם לנפגע העבירה.

במקרה שלפנינו, אני סבור כי **בהתחשב בעקרון ההלימה שבענישה, מתחם הענישה בעבירת ההפקרה בנסיבות שבפניי** נע בין מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים.

מהו העונש ההולם במקרה שלפנינו-

במקרה דנן טרם אגזור את העונש המתאים לנאשם, יש לתת משקל לנסיבות המקרה ולנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40יא לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

לקולא, יש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, שהינו בן 25, שעובר הליך שיקומי ועל פי התסקירים שהוגשו על ידי שירות המבחן מנסה לשקם את חייו ולצאת ממעגל העבריינות.

התרשמתי כי הולך הרגל המעורב נפגע פגיעה קלה שלא הותירה בו נזק כלשהו.

אציין כי המלצת שירות המבחן אינה מתאימה בנסיבות העניין וזאת לאור חומרת המעשים והעובדה שמדובר בהמלצה הסוטה סטייה ניכרת מהרף הנמוך של המתחם.

בית המשפט אינו חייב ממילא לקבל את המלצת שירות המבחן, אף לו נאמר בתסקיר כי מוצע להימנע מהטלת עונש מאסר (ראו, רע"פ 1810/13 פינטו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.3.13); בש"פ 7999/12 ג'רבי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.12.12); בש"פ 7848/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.11.10), רע"פ 5176/03 סוריאנו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.06.03)).

המלצות שירות המבחן, כשמה כן היא. בית-המשפט אינו כבול לאמור בה והוא אינו מחויב לפעול על פיה. עמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית-המשפט בבואו לגזור את דינו של נאשם (ראו בעניין זה רע"פ 7257/12 סנדרוביץ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.10.12)).

לאור האמור, בהתחשב במכלול הנסיבות, הגעתי למסקנה כי העונש המתאים בעניינו של הנאשם נוטה לרף הנמוך של מתחם הענישה ההולם. במקרה דנן, לא מצאתי כי קיימות נסיבות חריגות המצדיקות סטייה מהמתחם ולכן לא מצאתי להימנע מלהטיל על הנאשם עונש מאסר. אולם בנסיבות המקרה מצאתי כי יש מקום לאפשר ריצוי המאסר בעבודות שירות.

לפיכך, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. תשלום קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתם.

הקנס יקוזז מההפקדה והיתרה תשולם ב-3 תשלומים חודשיים, החל מיום 1.2.18.

2. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים בניכוי 60 יום פסילה מנהלית.

הנאשם יפקיד רשיונו או תצהיר על העדר רשיון, במזכירות בית המשפט, לא יאוחר מיום 1.2.18.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

3. פסילה מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.
4. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 6 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחו"ד הממונה על עבודות השירות. על הנאשם להתייבץ ביום 18.12.17 בפני הממונה על עבודות שירות לצורך קליטה והצבה.
- תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מיידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.
5. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 64א לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינה הפקרה אחרי פגיעה או אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רשיון או נהיגה ללא רשיון נהיגה בתוקף.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

**ניתנה והודעה היום י"א
כסלו תשע"ח,
29/11/2017 במעמד
הנוכחים.
נאיל מהנא, שופט**